

Meddelelse om kildeskattesager - erstatningskrav og bødeforelæg

RM 2-1985

1. Vejledning om Arbejdsgiverkontrol

Statsskattedirektoratet har nylig udsendt »Vejledning om Arbejdsgiverkontrol« af november 1984, afsnit 2, der omhandler straffesagsbehandling.

I vejledningens afsnit 2.13.2.1. er der bl.a. redegjort for, at erstatningsansvar for restancer af A-skat kan komme på tale, hvor der ikke i forvejen er personlig hæftelse, d.v.s. typisk i fallerede aktie- og anpartsselskaber.

De nærmere betingelser for at rejse erstatningssag er angivet i SD-cirkulære 1982-15, der medfølger vejledningen som bilag 2.q.

Der skal således være påført det offentlige tab ved culpøs adfærd, og de personer, man ønsker at gøre erstatningsansvarlige, skal have haft en væsentlig økonomisk interesse i virksomheden og have været enerådende i virksomhedens anliggender.

Hvis statsskattedirektoratet beslutter at rejse erstatningssag, anmodes anklagemyndigheden om at fremsætte kravet i forbindelse med straffesagen. Dersom det i forbindelse med forberedelse af sagen hos anklagemyndigheden skønnes hensigtsmæssigt, kan statsskattedirektoratet anmode kammeradvokaten om at bistå i sagen for så vidt angår erstatningsspørgsmålet.

2. Erstatningskrav

Under et møde med statsskattedirektoratet den 20.11.1984 rejste jeg spørgsmålet, om det er hensigtsmæssigt, at erstatningskrav påkendes under den strafferetlige behandling af kildeskattesager.

Fra direktoratets side fremhævede man, at afgørelse af strafspørgsmålet kunne indeholde de samme momenter som afgørelsen af en virksomhedsleders erstatningsansvar, at påkendelse under straffesagen ofte ville indebære, at den tiltalte ville slippe for at skulle møde i retten flere gange, at direktoratet nødig ville undvære denne hensigtsmæssige måde at få erstatningskravet afgjort på, og at man lagde stor vægt på den præventive virkning af erstatningsansvaret.

Samtidig oplyste direktoratet, at man med virkning fra sommeren 1984 havde ændret praksis, således at man nu foretager en forhåndsvurdering af den erstatningsansvarliges betalingsevne og kun rejser krav, såfremt betalingsevne må antages at være til stede nu eller inden for en rimelig tid.

Det er endvidere direktoratets praksis at efterkomme et ønske fra den indeholdelsespligtige om at få sagen administrativt afgjort med bødeforelæg trods erstatningskrav. Når en sag, der har været fremsendt til politiet med tiltalebegæring og nedlæggelse af erstatningspåstand, kom tilbage fra politiet med oplysning til rapport om, at den sigtede ønskede strafspørgsmålet afgjort særskilt med bødeforelæg, efterkom man derfor dette og rejste så efterfølgende en civil erstatningssag.

Bortset fra sådanne tilfælde og fra betalingsevnevurderingen har direktoratet ikke mulighed for en opdeling af erstatningssagerne i grupper, hvoraf nogle er egnede med henblik på påkendelse i forbindelse med straffesagen, mens andre udskilles til civilt søgsmål. Direktoratet er imidlertid indstillet på at følge udviklingen i den nærmeste tid og udfærdige en oversigt over de sager, som i

erstatningsmæssig henseende har været behandlet eller søgt behandlet i forbindelse med straffesagen. Såfremt denne oversigt viser, at der i større omfang opstår vanskeligheder ved at få erstatningskravet påkendt, vil man tage spørgsmålet op til fornyet overvejelse, eventuelt efter forhandling med anklagemyndigheden.

3. Afgørelse af kildeskattesager

På samme møde henviste statsskattedirektoratet til, at ophævelse af beløbsgrænsen i retsplejelovens § 931, stk. 1, ved lovændringen pr. 1. juli 1984 formelt havde åbnet mulighed for, at kildeskattesager afgøres med bødeforelæg, udstedt af politimestrene.

Direktoratet er af den opfattelse, at det næppe har været tanken med lovændringen, at politimestrene skulle overtage den administrative afgørelse af disse sager med typisk meget store bøder.

Den væsentligste forskel på de to afgørelsesmåder er, at gentagelsesvirkningen af politimestrenes bødeforelæg er afhængig af bødens betaling, medens kriteriet ved statsskattedirektoratets bødeforelæg er vedtagelsen. Herudover pegede direktoratet på, at dettes bødeforelæg typisk indeholder en mere koncis beskrivelse af overtrædelserne, ligesom inddrivelsen ligger hos skattevæsenet og kommunerne. En vis forskel i registreringen kan også befrygtes, og i sjældnere tilfælde kan afhøringen til politirapport give anledning til korrektion af den oprindelige bødeberegning, hvilket mest hensigtsmæssigt kan foretages af direktoratet.

Da jeg er enig med direktoratet i, at bødeforelæg i kildeskattesager mest hensigtsmæssigt udfærdiges af statsskattedirektoratet, skal jeg anmode om, at sådanne sager ikke afgøres med bødeforelæg efter retsplejelovens § 931.

Per Lindegaard